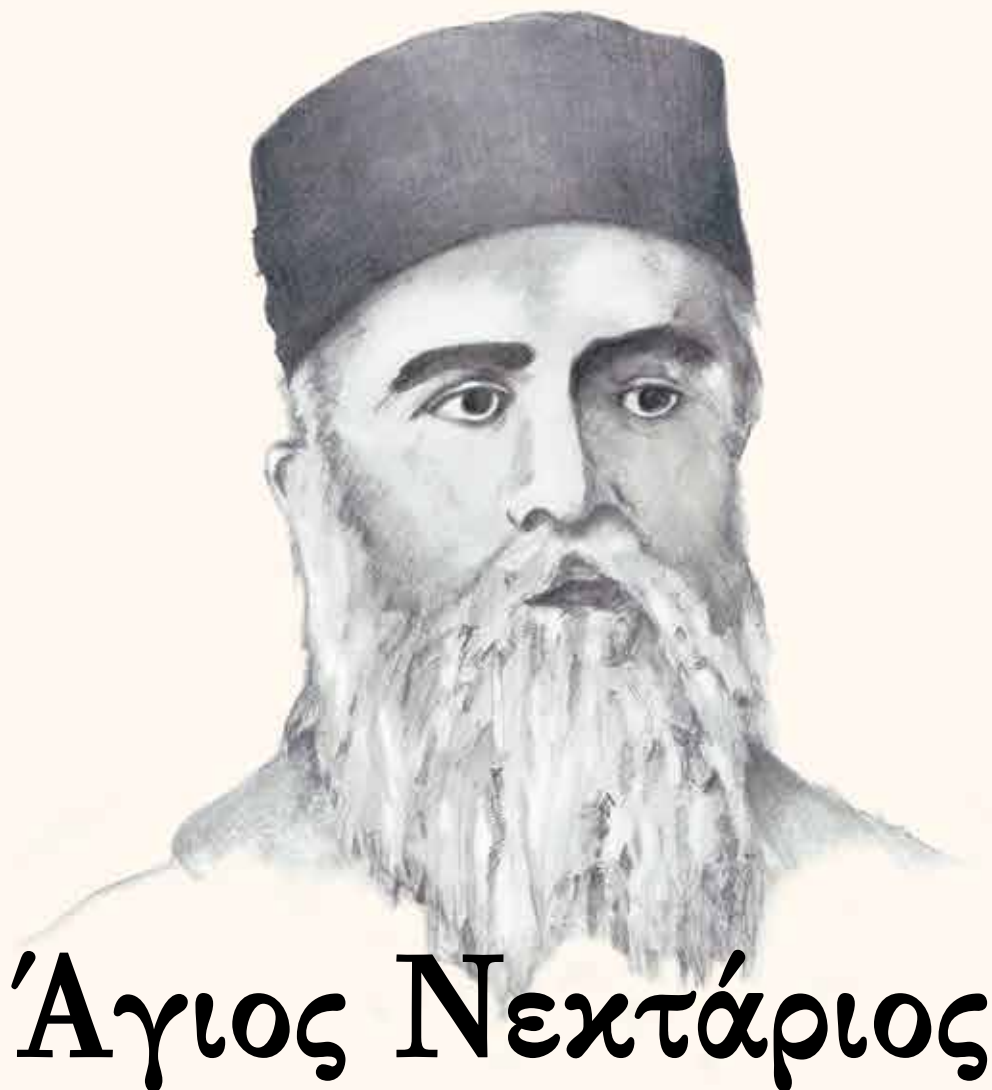

ΜΑΡΘΑ ΠΑΤΛΑΚΟΥΤΖΑ

Άγιος Νεκτάριος

ο Άγιος της Συγχώρεσης

Βιογραφία, Διδαχές, Θαύματα

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΞΗ

ΤΙΤΛΟΣ: Άγιος Νεκτάριος ο Άγιος της Συγχώρεσης
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Μάρθα Πατλάκουτζα
ΣΕΙΡΑ: Βιογραφία
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαριάννα Σωκράτους
ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Εκδόσεις Έξη
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΕΞΩΦΥΛΟΥ: Σωτήρης Καραγιαννάκης
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Εκδόσεις Έξη

Copyright © Μάρθα Πατλάκουτζα
Copyright © 2021 Εκδόσεις Έξη

ISBN: 978-618-5240-52-3

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν.2121/1993, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται η κατ' οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και γενικός αναπαραγωγή, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση σε οποιαδήποτε μορφή και εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη.

Εκδόσεις Έξη
Λουίζης Ριανκούρ 13
11523 Αθήνα
Τηλ.: 211 4111078
www.ekdoseiseksi.gr
email: info@ekdoseiseksi.gr
facebook: Εκδόσεις ΕΞΗ

ΜΑΡΘΑ ΠΑΤΛΑΚΟΥΤΖΑ

ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ
Ο ΑΓΙΟΣ
ΤΗΣ ΣΥΤΧΩΡΕΣΗΣ

Εκδόσεις Έξη

© Μάρθα Πατλάκουτζα / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΞΗ, Αθήνα 2021

*Ταῖς αὐτοῦ ἁγίαις πρεσβείαις,
Χριστέ ὁ Θεός, ἐλέησον καί σῶσον ἡμᾶς.
Ἀμήν!*

Απολυτίκιο Αγίου Νεκταρίου

Σηλυβρίας τόν γόνον καί Έώας τό καύχημα,
τῆς Ὁρθοδοξίας τόν Στύλον καί Αἰγίνης τό ἔρεισμα,
Νεκτάριον ὑμνήσωμεν πιστοί, ὡς νέκταρ γάρ
ἀνέβλυσεν ἡμῖν,
ἐκ πηγῶν τοῦ Σωτηρίου ἀρτιφανῶς ἀρδεῦον
τούς κραυγάζοντας.
Δόξα τῷ σέ δοξάσαντι Χριστῷ,
δόξα τῷ σέ θαυμαστώσαντι,
δόξα τῷ ἐν ἐσχάτοις τοῖς καιροῖς
λαμπρῶς Σέ ἀγιάσαντι.

*Στη δική μου μητέρα, Αικατερίνη,
που με μεγάλωσε μιλώντας μου
με αγάπη για τον Θεό*

Αντί Προλόγου

Το 2018, με κάθε ταπεινότητα, ασχολήθηκα με τη συγγραφή του βιβλίου για τον αγαπημένο μας Άγιο Πορφύριο. Κατά την έρευνα διαπίστωσα πως ο πατέρας του Αγίου Πορφυρίου, Λεωνίδα Μπαϊρακτάρης, είχε την ευλογία να διακονήσει τον Άγιο Νεκτάριο για δύομισι χρόνια, όταν αυτός βρισκόταν στην Εύβοια.

Το κουβάρι του νήματος άρχισε να ξεδιπλώνεται. Ήταν ξεκάθαρο. Η βιοτή του Αγίου Νεκταρίου είχε επηρεάσει καταλυτικά την προσωπικότητα του νεαρού Λεωνίδα, επιρροή που πέρασε στην ανατροφή που έδωσε στα δικά του παιδιά. Το τέταρτο κατά σειρά παιδί του ήταν ο Ευάγγελος, ένα μπόλιασμα αγιοσύνης, που σαν έφτασε το πλήρωμα του χρόνου, έμελλε να γίνει ο μεγάλος Άγιος της Ορθοδοξίας, ο Άγιος Πορφύριος.

Οι Άγιοι, σύμφωνα με τη Φιλοκαλία*, είναι «φώτα θεουργικά», που φωτίζουν τους ανθρώ-

* Η Φιλοκαλία είναι μια συλλογή πατερικών κειμένων της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, που γράφτηκαν από τον τέταρτο έως τον δέκατο πέμπτο αιώνα. Στο έργο αυτό συνοψίζεται η σουχαστική παράδοση της Εκκλησίας και οι πιστοί εισάγονται στην οδό της θεογνωσίας.

πους, είναι οι οδοδείκτες στην πορεία της επίγειας ζωής μας, ενώ με τη μελέτη των βίων τους, οι πιστοί παρακινούνται στη μίμηση της ένθεου διαγωγής τους.

Μετά το 1821, ο Νεκτάριος Κεφαλάς ήταν ο πρώτος από τους σύγχρονους Αγίους που αγιοποιήθηκε. Κι έγινε Άγιος, γιατί, αφού μελέτησε και μιμήθηκε την ασκητική ζωή των Αγίων, τήρησε τις θείες εντολές και δέχθηκε εντός του τον Θεό. Ελέησε και ελεήθηκε, μοίρασε απλόχερα αγάπη και υλικά αγαθά χαρίζοντας παρηγοριά σε πονεμένες ψυχές και έλαβε «δόξαν παρά Θεού», αποτελώντας παράδειγμα αγάπης, αρετής, ταπείνωσης, ανεξικακίας και συγχωρητικότητας.

Ο Άγιος δεν ενδιαφέρθηκε ποτέ για τιμές και αξιώματα. Ωστόσο, όταν του προσφέρθηκαν, συνέχισε να ζει με απόλυτη ταπεινότητα και σωφροσύνη. Η καλοσύνη του, λοιπόν, δεν άργησε να προκαλέσει τον Πονηρό. Έτσι, σαν έλαβε το μεγαλύτερο αξίωμά του ως Μητροπολίτης Πενταπόλεως, έλαβε συνάμα και τον σταυρό της συκοφαντίας, τον οποίο έκτοτε σήκωνε -και ήταν άδικος και βαρύς. Όμως, εκείνος όχι μόνο δεν έχασε την πίστη του, ούτε εκδικήθηκε, ούτε παραπονέθηκε για όλα όσα υπέστη, αλλά ευεργέτησε

τους πάντες με την αγία ζωή του, συμπεριλαμβανομένων και των διωκτών του. Γιατί ο Άγιος της υπομονής, της αγάπης και της συγχώρεσης μας δίνει πάντοτε δύναμη να υπομένουμε, να αγαπάμε και να συγχωρούμε.

Ταυτόχρονα, ήταν ένας ακούραστος εργάτης της γραφής, παραγωγικός, εφάμιλλος των παλαιών Πατέρων στη γνώση και τη διδασκαλία, την αρετή και την αγιότητα.

Τα πάντα στη ζωή του Αγίου Νεκταρίου ήταν εφικτά με την προσευχή. Προσευχόταν για όλους τους ανθρώπους λέγοντας: «όταν λες την ευχή, να συγκλονίζεσαι ολόκληρος. Να βγαίνει η ευχή μέσα από την καρδιά σου, να μην τη λες μόνο με τα χείλη». Και τα πνευματικά του λόγια είναι μπόλιασμα αγιότητας στην ψυχή του κάθε πιστού. Γιατί ο Άγιος τα μοίραζε παντού για να ωφελήσει τον συνάνθρωπό του.

Αυτοί οι λόγοι του οδήγησαν την πένα και τη γραφή μου. Ωφέλησαν το λογισμό και την καρδιά μου.

Ας έχουμε την ευχή του.

Περιεχόμενα

Σηλυβρία, Θράκη	21
Κωνσταντινούπολη	41
Αγιοταφικό Μετόχι Κωνσταντινούπολης	71
Διδάσκαλος στο Λιθί	95
Δόκιμος Μοναχός	117
Μοναχός Λάζαρος	131
Ιεροδιάκονος Νεκτάριος	143
Χώρα Χίου	157
Ο μεγάλος σεισμός	173
Μετάβαση στην Αθήνα	187
Θεολογική Σχολή Αθηνών	203
Αλεξάνδρεια	215
Πρεσβύτερος	231
Πατριαρχικός Επίτροπος	245
Μητροπολίτης Πενταπόλεως	261
Η δίωξη	279
Ούτε ιεροκήρυκας!	313
Ιεροκήρυκας στην Εύβοια	335
Ιεροκήρυκας στη Φθιώτιδα	351
Ριζάρειος Εκκλησιαστική Σχολή	361
Ίδρυση Μοναστηριού στην Αίγινα	401

Κοίμηση του Αγίου	433
Αγιοκατάταξη	443
Συνοδική Συγγνώμη	447
Εργογραφία Αγίου Νεκταρίου	451
Επίλογος	459
Βιβλιογραφία	461

Σηλυβρία, Θράκη

1846

Ο χρόνος κοντοστάθηκε στη Θράκη. Αφουγκράστηκε έναν τόπο που γεννούσε ανθρώπους σοφούς και ευλαβείς. Μια γη ένδοξη, βασανισμένη. Την είπαν Σηλυβρία*. Ούτε οι χρόνοι, ούτε οι καιροί κατάφεραν να εξαφανίσουν την ομορφιά εκείνου του τόπου. Καταπράσινος και πεδινός, με ένα απάνεμο ακρογιάλι που γύρευε μόνο να θρέφει.

Κάποτε ζούσαν εκεί μόνο οι Θράκες. Μα η πόλη χάθηκε και ήρθαν οι Τούρκοι. Τότε δυσκόλεψε η ζωή των χριστιανών, αλλά άντεξαν.

* Οι κοινότητες που υπάγονταν στην επαρχία Σηλυβρίας ήταν: Σηλυβρία, Φανάρι, Καδίκιοϊ, Σινεκλή, Άθρεν, Κιουτσούκ Σεϊμέν, Μέγα Κιλίτς, Δελιώναι, Απιβάται, Κουρφαλή, Εξάστερον, Αιγιαλοί, Οικονομείον και βρίσκονταν στα παράλια της Προποντίδας, δυτικά της Κωνσταντινούπολης.

Αντλούσαν δύναμη από την πίστη τους, από τον Χριστό και ειδικά την Παναγιά τους.

Στη Σηλυβρία του 1846 πεντακόσιες οικογένειες Ρωμιών ζούσαν στη σκλαβιά σε χώματα αρχαία, πονεμένα, ποτισμένα με αίμα και αγώνες. Είχαν περάσει είκοσι πέντε χρόνια από το 1821, από τότε που οι ραγιάδες είχαν ξεσηκωθεί στον Μοριά και είχαν κερδίσει τη λευτεριά τους. Κι έφτιαξαν μια Ελλάδα λεύτερη, κι ας είχε κοντά ποδάρια, γιατί η λευτεριά δεν είχε φτάσει ακόμα παντού όπου ζούσαν Έλληνες.

Οι Τούρκοι τα είχαν βρει σκούρα με τους ραγιάδες. Έτσι, στη Θράκη, αλλά και σε όλον το ντουνιά, όπου περνούσε ο λόγος της ημισελήνου, είχαν σφίξει το χαλινάρι. Βαριά φορολογία και άδικο βασίλευε στις ζωές των Θρακών.

Όμως, ο Θεός είχε προνοήσει για όλους τους χριστιανούς, και φυσικά για την οικογένεια του Δήμου και της Βασιλικής* Κεφαλά, που βίωναν μια ζωή γεμάτη θάλασσα, βάσανα και φτώχεια. Άλλοι στη θέση τους ίσως να είχαν απελπιστεί, ίσως να είχαν παραιτηθεί. Η δική τους φαμελιά, όμως,

* Η Μπαλού (Βαλασία). Με το όνομα αυτό την αναφέρει ο ίδιος ο Άγιος στην αφιέρωση του βιβλίου του «Μελέτη περί της αθανασίας της ψυχής και περί των ιερών μνημοσύνων», που εκδόθηκε το 1901.

πάλευε με πείσμα και πίστη, και ας ήταν τρανές οι φουρτούνες της ζωής. Με στωικότητα αντιμετώπιζαν κάθε δυσκολία. Και αυτό που τους έδινε τη δύναμη να αντέχουν ήταν η αγάπη τους προς τον Θεό. Αυτή αποτελούσε το στήριγμά τους.

Ο Δήμος ήταν ναυτικός στην πρώτη του νιότη. Τη ναυτοσύνη δεν τη γνώριζε από μικρός, καθώς είχε γεννηθεί στα Ιωάννινα. Την αγαπούσε την πατρίδα του, όμως η ζωή στα βουνά ήταν δύσκολη. Έτσι, με την ευχή της μάνας του στην καρδιά και οδηγό την πίστη του, αποφάσισε να φύγει για τα ξένα. Στην Πάργα η καρδιά του σκίρτησε, σαν αντίκρισε τη θάλασσα. Δεν το είχε καλοσκεφτεί, όταν έπιασε δουλειά σε ένα ιστιοφόρο. Του πήγε η ναυτοσύνη. Έπειτα, ακολούθησαν κι άλλα μπάγκα.

Ας με αξιώσει ο Θεός και θα ξαναγυρίσω, σιγοψιθύριζε κάθε φορά που σαν επισκέπτης πια έβλεπε τους δικούς του. Μέχρι που τους έχασε και αποφάσισε να ρίξει μαύρη πέτρα πίσω του.

Όλοι οι θαλάσσιοι δρόμοι από το Αιγαίο πέλαγος προς την πρωτεύουσα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, ή και αντίστροφα, περνούσαν από τη Θάλασσα του Μαρμαρά. Φτάνοντας ο Δήμος με το εμπορικό ιστιοφόρο στην παραθαλάσσια και

Θρακοπελάγια πολιτεία της Σηλυβρίας, μαγεύτηκε από τη φύση και τις δυνάμεις της, από τα τείχη της πόλης που ορθώνονταν σχεδόν ανέπαφα στις παρυφές των κατακόρυφων βράχων γύρω από το φυσικό λιμάνι της.

Εκεί η μοίρα τού επεφύλασσε ένα ανεκτίμητο δώρο. Γνώρισε μια νεαρή κοπελούδα, τη Βασιλική Τριανταφυλλίδου. Η ευλαβής οικογένειά της είχε το σεβασμό όλων των κατοίκων, καθώς ήταν συγγενής του Διευθυντή του Σχολείου του Αγιοσταφικού Μετοχίου Κωνσταντινουπόλεως* Αλέξανδρου Τριανταφυλλίδη.

Η ίδια, σεμνή και μετρημένη, με καθάριο βλέμμα, του έκλεψε την καρδιά. Και την αγάπησε τόσο πολύ, που αποφάσισε να ρίξει άγκυρα και να παντρευτεί.

Φτωχός εκείνος, φτωχή κι εκείνη, μα οι δυσκολίες δεν τους πτόησαν. Είχαν αγάπη ο ένας για τον άλλον και το κατάλαβαν από την πρώτη στιγμή.

Έστησαν το σπιτικό τους σε ένα διώροφο σπίτι

* Βρισκόταν στην Κωνσταντινούπολη, στο Φανάρι, πολύ κοντά στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Στο Μετόχι περνούσαν τον περισσότερο χρόνο τους οι Πατριάρχες Ιεροσολύμων. Κύρια αιτία της παραμονής τους εκεί ήταν η έγνοια να βρίσκονται μέσα στο θέατρο των εξελίξεων, κοντά δηλαδή στην Υψηλή Πύλη, αφού όλες τους οι υποθέσεις εκπορεύονταν από αυτήν.

στην οδό Ταβανλή- τσεσμέ*. Ένα σπίτι που έχτισαν τα ντουβάρια του κάτω ορόφου με πέτρα και του πάνω με ξύλα, έτσι όπως συνήθιζαν να χτίζουν τα κονάκια τους οι Θράκες. Στα έξι δωμάτιά του θα ζούσε πλέον στο μέλλον η πολυμελής οικογένεια Κεφαλά. Και τις κρύες νύχτες του χειμώνα, καθισμένη η φαμελιά στο ζεστό σαχνίσι**, παρακολουθούσαν την υγρασία να σχηματίζει παγωμένους σταλακτίτες από την κεραμοσκεπή, ενώ τις γλυκές καλοκαιρινές νύχτες ακούγανε τα ανδρόνια να κελαηδούν κάτω από την πανύψηλη καρυδιά.

Ο Δήμος και η Βασιλική αγαπημένοι έκαναν όνειρα. Ήθελαν να αποκτήσουν μια μεγάλη οικογένεια. Και με την ευλογία του Θεού, τα κατάφεραν. Κάθε χρόνο η φαμελιά τους όλο και μεγάλωνε. Παιδικές φωνούλες γέμισαν την οικία Κεφαλά σκορπίζοντας τη χαρά στο σπιτικό τους. Συνολικά απέκτησαν επτά παιδιά: τον Δημήτριο, τον Γρηγόριο, τον Αναστάσιο, τον Χαράλαμπο, τη Σμαραγδή, τη Σεβαστή και τη Μαριώρα.

Το πέμπτο τους παιδί είδε το φως του επίγει-

* Οδός Σκεπαστής βρύσης.

** Το παραδοσιακό κλειστό μπαλκονάκι στα παλιά σπίτια ή το παράθυρο προ εξοχής, στοιχείο λαϊκής αρχιτεκτονικής.

ου κόσμου την 1η του Οκτώβρη του 1846, ημέρα Τρίτη.

«Να μας ζήσει, γυναίκα! Ακόμα ένας γιος», έκανε με περηφάνια ο Δήμος και δόξασε τον Θεό για την ευλογία να αποκτήσει ένα ακόμα γερό παιδί.

Το μωρέλι τους ήταν τρεισήμισι μηνών, όταν στις 15 Ιανουαρίου του 1847 τον βούτηξαν στην κολυμπήθρα και τον βάφτισαν Αναστάσιο.

Ο Αναστάσης, που έλεγαν πως έμοιαζε του πατέρα του με τα μεγάλα γαλανά μάτια του και τα καστανά μαλλιά του, καθώς μεγάλωνε ξεχώριζε από τα αδέρφια του, που λάτρευαν το παιχνίδι με τα άλλα παιδιά του μαχαλά τους. Εκείνος όχι. Οι μειλίχιοι τρόποι του δεν συμβάδιζαν με το κυνηγητό και τον πετροπόλεμο. Η ειρηνική φυσιογνωμία του επιζητούσε τη μοναχική ηρεμία περιπάτων στο βουνό ή στην ακροθαλασσιά, ή ήθελε να ανακατεύεται με τις δουλειές της γιαγιάκας του εκλιπαρώντας τη να του ψάλλει με τη μελωδική φωνή της ύμνους. Σκαρφάλωνε στα γόνατά της, χάιδευε τις πρησμένες γαλάζιες φλέβες που αναφαίνονταν κάτω από το δέρμα των χεριών της και άνοιγε τα αυτιά του με ανυπομονησία.

«Γιαγιάκα, πάλι! Γιαγιάκα, πες μου ξανά για

τον Πατροκοσμά! Γιαγιάκα, την ιστορία θέλω με τον Χριστούλη».

Η μαυροντυμένη γυναίκα, όσο τη βαστούσαν τα γόνατά της και τα κουράγια της, δεν του χαλούσε χατίρια. Αγαπούσε όλα της τα εγγόνια, μα αυτό το μικρέλι έκανε την καρδιά της να μελώνει από αγάπη.

Ο Αναστάσης μπορεί να ξεχώριζε από τα άλλα παιδιά, αλλά αυτό δεν τον εμπόδιζε να είναι αγαπημένος με τ' αδέρφια του, και ειδικά με τα μικρότερα, που τα φρόντιζε βοηθώντας τη μητέρα του. Η συμβίωσή του στην πολυμελή οικογένεια Κεφαλά μπόλιασε την παιδική του ψυχή με μεγάλη υπομονή για τους ανθρώπους που ήταν διαφορετικοί από τον ίδιο, ενώ παράλληλα τον εφοδίασε με ενσυναίσθηση και ευαισθησία στα συναισθήματα και στις ανάγκες των άλλων.

«Κάθε παιδί έχει τη χάρη του», παραμιλούσε αναστενάζοντας βαθιά ο πατέρας τους. Γι' αυτά ζούσε. Γι' αυτά αγωνιζόταν.

«Έχεις δίκιο, άντρα μου. Το καθένα θα βρει το δρόμο του. Έχει ο Θεός», απαντούσε με σιγουριά η κόνα Βασιλική.

Ο Αναστάσης είχε κλείσει τα έξι του χρόνια. Το

καλοκαίρι του 1852 σιγά-σιγά πλησίαζε στο τέλος του. Στο σπιτικό τους επικρατούσε μια γλυκιά αναστάτωση. Από τη μία, μάνα και γιαγιά ετοιμάζονταν για τον μακρύ βαρύ χειμώνα και από την άλλη, ακόμα ένα παιδί της φαμελιάς τους θα ξεκινούσε να μορφώνεται στο Αρρεναγωγείο*. Ο Δήμος και η Βασιλική αγαπούσαν τη μόρφωση, γιατί και οι ίδιοι είχαν τελειώσει τις πρώτες τάξεις του σχολείου τους, παρ' όλο που δεν είχαν καταφέρει να συνεχίσουν παραπέρα.

«Σκαλοπάτι είναι το σχολείο, Δήμο μου».

«Γερό, άξιο κι ευλογημένο το βλαστάρι μας, γυναίκα!»

«Να πας στον δάσκαλο λίγα αυγά. Και να τον καλέσεις να τον φιλέψουμε», έκανε η γιαγιάκα, λέγοντας την τελευταία λέξη ως η μεγαλύτερη της φαμελιάς.

Την επόμενη μέρα, απλώνοντας τα γιουφκάδια** στα λευκά σεντόνια για να ξεραθούν κάτω από τον αυγουσιάτικο ήλιο, οι δυο γυναίκες σιγοψιθύριζαν τις έγνοιες τους.

«Να το ξέρεις, Βασιλική μου. Αυτό το μικρό, ο

* Δημοτικό σχολείο αρρένων.

** Κάτι σαν χυλοπίτες από αυγά, αλεύρι και γάλα. Αποτελούσαν πρωινό, μεσημεριανό, βραδινό.

Αναστάσης μας, θα γίνει άγιος. Ψέλνει συνέχεια. Πού τον χάνεις, πού τον βρίσκεις, είναι πάνω σε πέτρες και ψέλνει μοναχό του».

«Είναι χρυσό παιδί. Όλα τα παιδιά μου είναι καλά και άξια, μάνα. Όμως δύσκολα χορταίνουν τόσα στόματα».

«Τα παιδιά είναι ευλογία, κόρη μου. Μη χολοσκάς. Ο Θεός θα βοηθήσει. Θα δεις».

«Αμήν, Παναγιά μου. Να, είναι και ο μικρός που τώρα θα πάει σχολείο. Θα μοντάρω την παλιά φορεσιά του μεγάλου, μα θα χρειαστεί και παπούτσια».

«Θα δουλέψουμε, κόρη μου. Θα δώσει η χάρη Του και όλα θα πάνε καλά. Κάποτε είχα κι εγώ πλούτη κι έναν άντρα να με αγαπά και να με στηρίζει. Όμως στον αγώνα για τη λευτεριά μας έχασα τον κύρη μου. Έχασα σπίτι, κτήματα, παράδες. Έλεγα πως μαζί μου θα υποφέρεις κι εσύ. Να, όμως, που ο Θεός μάς έστειλε τον Δήμο. Άξιος άντρας και σύζυγος. Βλέπεις, ο Θεός για όλους προνοεί. Μην απελπίζεσαι και όλα θα γίνουν», έκανε η ηλικιωμένη γυναίκα και με αργές κινήσεις στερέωσε τις λευκές τούφες που είχαν ξεφύγει μέσα στη μαύρη μπόλια της.

Είχε δίκιο η γιαγιάκα, γιατί ο Αναστάσης πήγε

σχολείο και είχε μεγάλη χαρά. Δεν τον ένοιαζε η χιλιοφορεμένη φορεσιά του, ούτε τα φθαρμένα παπούτσια που τους έδωσε η γειτόνισσα. Αυτό που τον ένοιαζε ήταν η γνώση, η μόρφωση. Και δείχνοντας μεγάλη επιμέλεια, γρήγορα έμαθε να γράφει και να διαβάζει καλά τα γράμματα τα ελληνικά, μα και τα τουρκικά.

Στα χρόνια του Δημοτικού και του Σχολαρχείου*, εκτός από ανάγνωση και γραφή, τα παιδιά μαθαίνανε ιστορία, γεωγραφία, φυσική, ιστορία, μαθηματικά, θρησκευτικά και γαλλικά. Τα μαθήματα κάθε χρόνο άρχιζαν τις πρώτες μέρες του Σεπτεμβρίου και τελείωναν στα τέλη του Ιουνίου, την ημέρα των Αγίων Αποστόλων, που γίνονταν και οι σχολικές επιδείξεις.

Τα χρόνια του Δημοτικού κύλησαν σαν γάργαρο νεράκι. Δεν υπήρξε ούτε ένα εμπόδιο. Ούτε ένα «αχ» δεν ακούστηκε από τα χείλη του Αναστάση. Και σύντομα ήρθε η ώρα που θα πήγαινε στο πιο μεγάλο σχολείο, στο Σχολαρχείο.

Εκείνη τη μέρα του Σεπτεμβρη που θα ξεκινούσαν τα μαθήματα, έπιασε την πένα κι έγραψε την

* Παλιότερος τύπος σχολείου που κάλυπτε τις δύο τελευταίες τάξεις του σημερινού Δημοτικού και την πρώτη τάξη του σημερινού Γυμνασίου και το οποίο πέραν των άλλων έδινε γνώσεις για την αρχαία ελληνική γλώσσα.

παρακάτω ευχή, όπως έκαναν και οι άλλοι συμμαθητές του:

«Άρξον, χειρ μου αγαθή, γράψον γράμματα καλά».

Η παιδική του ψυχή άρχισε να δουλεύει τον αργαλειό των ονείρων. Και εκείνο που επιθυμούσε περισσότερο να κάνει ήταν να μιλάει για τον Θεό. Όπως έκανε και η γιαγιάκα του.

Ήταν δεν ήταν επτά ετών, όταν πήρε να ράβει φύλλα χαρτιού μεταξύ τους.

«Γιατί, αγόρι μου, το κάνεις αυτό;» τον είχε ρωτήσει γεμάτη περιέργεια η μητέρα του.

«Για να γράψω σε αυτά τα λόγια του Θεού που άκουσα σήμερα στην εκκλησία», απάντησε ο Αναστάσης με βλέμμα που έλαμπε από χαρά.

Η κόνα Βασιλική αντάλλαξε με τη δική της μάνα ένα βλέμμα γεμάτο ικανοποίηση. Αλλά δεν είπαν τίποτα.

Το επόμενο διάστημα, η ευσεβής γιαγιά του έμαθε στον εγγονό της κι άλλους ψαλμούς, την ώρα που του έδειχνε πώς να φροντίζει τα λουλούδια του πλουμιστού τους κήπου. Και όταν η ηλικιωμένη γυναίκα καθόταν να ξεκουραστεί, ο Αναστάσης της έφερνε ένα ποτήρι νερό από τη σκεπαστή κανάτα.

«Πάρε ανάσα, γιαγιάκα, και μετά σε παρακαλώ, θα μου μάθεις ακόμα έναν ύμνο;»

Τότε, η ηλικιωμένη γυναίκα έγνεφε καταφατικά. Ο κόρφος της στέναζε βαθιά και τα ρυτιδισμένα της χείλη έπιαναν τη μελωδία των αγγέλων. Ο Αναστάσης έκλεινε τα μάτια και στη σιγαλιά άκουγε τους αγγέλους να φτερουγίζουν χαρούμενα. Ο ύμνος άφηνε το αποτύπωμα στην ψυχούλα του και λίγα λεπτά αργότερα τον σιγοψιθύριζε, μέχρι που τον μάθαινε απ' έξω. Είχε καλή μνήμη και έτσι έμαθε πολλούς ψαλμούς.

«Γιαγιάκα, άσε τώρα. Θα τον πω εγώ», της έλεγε. Και τον έψελνε σωστά και με πάθος.

Από τα χείλη της αγαπημένης του γιαγιάς άκουσε πρώτη φορά τον 50ό Ψαλμό του Δαβίδ, έναν ψαλμό μετάνοιας:

«Έλέησόν με, ό Θεός, κατά τó μέγα έλεός σου, και κατά τó πλήθος τών οικτιρμών σου έξάλειψον τó ανόμημά μου».

Και όταν έφτανε στο στίχο:

«Διδάξω ανόμους τās όδούς σου, και άσεβεΐς επί σέ έπιστρέψουσι», σταματούσε η λαλιά του μικρού Αναστάση.

Ο Δαβίδ, μετανιωμένος για το αμάρτημά του, ήθελε να προσφέρει στον Θεό πνευματικά. Ήθε-

λε να γίνει ιεραπόστολος, να πάει και να βρει και άλλους αμαρτωλούς, οι οποίοι ζούσαν το δράμα το δικό του, και να τους μιλήσει για λύτρωση και σωτηρία, για να επιστρέψουν και αυτοί στον Θεό. Αυτό το νόημα του είχε εξηγήσει η θεοσεβούμενη γιαγιάκα του. Ο στίχος που μιλούσε για διδασκαλία, ήταν αυτός που άγγιζε πιο πολύ την παιδική του ψυχούλα κι έτσι τον επαναλάμβανε πολλές φορές. Κλείνοντας τα μάτια, ονειρευόταν πως κι εκείνος κάποια μέρα θα δίδασκε το Λόγο Του.

Το μικρό αγόρι είχε μια γλυκιά αγγελική φωνή, που ηχούσε στη γη της Σηλυβρίας κι έκανε όσους τον άκουγαν να δακρύζουν από συγκίνηση. Ήταν οι στιγμές που ο Μεγαλοδύναμος μιλούσε στην ψυχή του και η αγνή καρδιά του επικοινωνούσε και κοινωνούσε τον Θείο Λόγο, κάνοντας την πλάση γύρω να αγαλλιάζει από ευδαιμονία λησιμονώντας τον Τούρκο δυνάστη.

Μετά το σχολείο, στον ελεύθερο χρόνο του, ο Αναστάσης επισκεπτόταν τους γύρω ναούς. Υπό το φως κεριών και καντηλιών ένιωθε την παρουσία Του. Κι αυτό γέμιζε την παιδική ψυχούλα με γαλήνη και νόημα. Συχνά προσευχόταν με όλη την οικογένειά του μπροστά στη θαυματουργή

εικόνα της ένθρονης Θεοτόκου*, της «Μεγαλόχαρης», στη μικρή εκκλησία της Παναγίας. Είχε μεγάλη αδυναμία σε αυτή την εικόνα Της. Η έκφραση του προσώπου Της τον συγκλόνιζε. Νόμιζε πως του μιλούσε κάθε φορά που Της απιύθυνε την ταπεινή παιδική προσευχή του.

Άγιος Νεκτάριος

ο Άγιος της Συγχώρεσης

Βιογραφία, Διδαχές, Θαύματα

Ο Άγιος Νεκτάριος βίωσε τιμές και τίτλους, μα και μια απίστευτη καταδίωξη, κατά την οποία έπρεπε να παλέψει με τις πολλές παγίδες που του είχε στήσει με τα όργανά του ο Πονηρός. Ο κόσμος της εποχής εκείνης τον χλεύασε, τον ειρωνεύτηκε, τον κατηγορήσε. Εκείνος, όμως, άντεξε τις πικρές συκοφαντίες, τις σκληρές απειλές, τις πρωτοφανείς ταπεινώσεις και τους άδικους κατατρεγμούς.

Με υπομονή και αντλώντας δύναμη από τον Θεό, ξεπερνούσε όλα τα εμπόδια και τις δυσκολίες. Με πίστη, με συνεχή προσευχή, με ταπείνωση και σιωπή, απέθετε πάντα την ελπίδα του για αποκατάσταση της αλήθειας μονάχα στον Κύριο.

Έδειχνε αγάπη και καλοσύνη σε όλους. Ήθελε με κάθε τρόπο να ωφελήσει τον άνθρωπο, όποιος και αν ήταν αυτός. Ακόμα και όταν οι άλλοι έκαναν λάθη, εκείνος όχι μόνο τους συγχωρούσε, αλλά επωμιζόταν το βάρος του σφάλματός τους αποδίδοντας το ατόπημά τους σε δική του υπαιτιότητα.

Και ο Κύριος τον δικαίωσε. Τον αγίασε, γιατί συγχωρούσε...

Η βιοτή του Αγίου είναι ένα απτό παράδειγμα καρτερίας και υπομονής, ένα μπόλιασμα ελπίδας για τον σύγχρονο άνθρωπο.

«Ο δρόμος που οδηγεί στην τελειότητα είναι μακρύς.

Εύχεστε στον Θεό να σας δυναμώνει. Να αντιμετωπίζετε με υπομονή τις πτώσεις σας και, αφού γρήγορα σηκωθείτε, να τρέχετε και να μη στέκεστε...»

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΞΗ

Β10003

ISBN 978-618-5240-52-3

9 786185 240523